

Sammanfattning

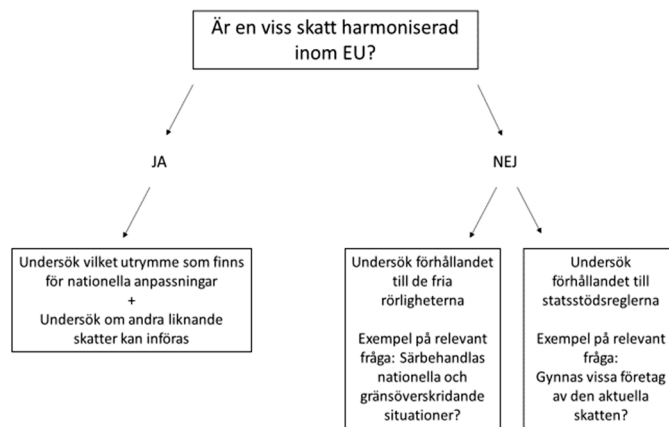
I Sverige antas skattelagstiftning av riksdagen, men trots det påverkas lagstiftningsprocessen på skatteområdet av en rad icke nationella rättskällor. EU-rätten är den viktigaste icke nationella rättskällan som behöver beaktas av svenska lagstiftare på skatteområdet. Detta gäller både de direkta och de indirekta skatterna, men på olika sätt: medan de direkta skatterna inte är harmoniserade i någon större utsträckning, är de flesta av de nuvarande indirekta skatterna harmoniserade, framförallt genom EU-direktiv. Avsaknaden av harmonisering på direktbeskattningsområdet kompenseras av en allt viktigare praxis från EU-domstolen på detta område. Utöver detta påverkas varje medlemsstat inte bara av praxis som gäller det egna landets skattelagstiftning, utan också av praxis som gäller andra länder. All skattelagstiftning påverkas emellertid inte av EU-rätten: Sverige kan exempelvis fritt bestämma om flera typer av skattesatser och skatteregler. Detsamma gäller naturligtvis alla andra medlemsstater.

EU-rättens ständiga utveckling – och dess konsekvenser för skatteregler – är mycket viktig att beakta då den direkt påverkar utrymmet för att genomföra skatteformer. Det gäller både större (till exempel införandet av en generell grön skatteväxling) och mindre (till exempel införandet av skatteflyktsregler) reformer. Att Sverige, och övriga medlemsstater, beaktar EU-rätten är ett krav som härrör från medlemskapet i EU. Att inte följa EU-rätten kan medföra långtgående konsekvenser, exempelvis kan staten behöva betala tillbaka skatter som tagits ut i strid med EU-rätten, och betala skadestånd eller vite. Även företag kan bli återbetalningsskyldiga vid olagligt statsstöd.

Även om det krävs expertkompetens för att på ett djupgående sätt analysera framtida skatteförslag i ljuset av EU-rätten, behövs inte många förkunskaper i uppstartsfasen av en skattereform. Det

första som behöver undersökas är om skatten i fråga omfattas av ett harmoniserat regelverk. Om så inte är fallet finns ett stort handlingsutrymme för utformning av svensk skattelagstiftning. Men eftersom varken skattebaser eller skattesatser får diskriminera mellan olika personer som befinner sig i en jämförbar situation är det svårt att driva en aktiv skattepolitik i syfte att gynna vissa specifika aktörer, sektorer, regioner, eller svenska företag och personer jämfört med utländska sådana. Några enkla frågor som det är bra att ställa sig tidigt i processen av framtagandet av framtida skatteförslag är: kan förslaget gynna vissa företag mer än andra? Kan förslaget behandla gränsöverskridande situationer annorlunda än rent inhemska situationer? Har EU redan lagstiftat om en fråga som är närliggande till det aktuella skatteförslaget?

Bilden nedan samlar några grundläggande frågor som behövs undersökas vid utformning av svensk skattelagstiftning:

Den här rapporten syftar till att beskriva EU-rättens inverkan på utformning av svensk skattelagstiftning. Rapporten är tänkt att göra skattedebatten mer effektiv genom att informera de olika aktörerna om vad som är realistiskt, respektive mindre realistiskt att genomföra i samband med framtida skattereformer.